

- Ради України. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61415
2. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки: Указ Президента України від 20 травня 2015 року № 276/2015 // Офіційний вісник України: офіційне видання. – 2015 – № 41. – Ст. 1267.
 3. Про розгляд апеляційних скарг на ухвали місцевих судів про видачу виконавчого листа на рішення третейського суду: Лист Третейської палати України до ВССУ № 173 від 14 травня 2013 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tretsud.aub.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=72&Itemid=28.2008

ПОЛУНІНА О. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ РОЗДРІБНОЇ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЧЕРЕЗ МЕРЕЖУ ІНТЕРНЕТ

Договір роздрібної купівлі-продажу – це договір, за яким продавець, який здійснює підприємницьку діяльність з продажу товару, зобов'язується передати покупцеві товар, що звичайно призначається для особистого, домашнього або іншого використання, не пов'язаного з підприємницькою діяльністю, а покупець зобов'язується прийняти товар і оплатити його. Він може бути укладеним в усній, простій письмовій або електронній формі.

Окремої уваги заслуговує укладання договору роздрібної купівлі-продажу через мережу Інтернет у зв'язку з прийняттям Закону України «Про електронну комерцію» від 03.09.2015 року.

Інтернет-магазин став давно віртуальною торгівельною площею, де покупець у інтерактивній формі обирає необхідний товар та формує собі замовлення. Оскільки пропозиція укласти договір звернена до невизначеного кола осіб та включає всі істотні умови – предмет та ціну, це є публічна оферта. У тому випадку, коли продавець повідомляє на сайті більш конкретні відомості про товар, спосіб оплати і платіжних реквізитах, покупець може оплатити товар за вказаними реквізитами та повідомити продавцю адресу, за якою слід доставляти товар. Коли покупець користується для оплати кредитною карткою, тим самим він доказує продавцю свою платоспроможність, повідомляючи йому номер картки. Продавець може перевірити його рахунок в банку й надати покупцеві платіжний чек [1, с. 39]. Серед науковців давно обговорювалося питання, чи такий договір укладено в мережі Інтернет,

чи Інтернет є лише способом надання товару, аналогічним паперовому каталогу. З цього приводу Р.Б. Шишка та С.В. Резніченко виділяють дві основні точки зору: 1) вибір товарів в інтернет-магазині та формування замовлення є акцептом публічної оферти; 2) оформлення замовлення є зустрічною офертою, яку пропонує покупець [2, с. 109].

Наразі відсутні підстави, щодо точки зору окремих науковців, що електронний договір роздрібної купівлі-продажу укладається лише способом обміну документами за допомогою електронної пошти [3, с. 328-329].

Варто звернути увагу, що загальний порядок укладення договору закріплено ст. 638 ЦК України «договір вважається укладеним, якщо сторони у належній формі досягли угоди з усіх істотних умов договору» [4]. Оскільки Законом України «Про електронну комерцію» встановлено особливі вимоги щодо підписання електронних повідомлень, є нагальною необхідність привести норми ЦК України у відповідність з цими вимогами, зокрема, доповнити ч. 2 ст. 638 ЦК України нормами щодо належної форми вираження акцепту.

Також, так як акцептант не завжди впевнений, з ким він має справу, при укладенні електронного договору роздрібної купівлі-продажу постає також проблема встановлення особи оферента. Більшість споживачів, вступаючи у цивільні правовідносини, не мають ніякої уяви, з ким вони мають справу.

Водночас, у зв'язку з тим, що сторони не вступають в особистий контакт, а для підтвердження достовірності інформації необхідно лише використовувати такі технічні засоби, як пароль, PIN-код чи електронний підпис тощо, виникає проблема ідентифікації споживача. Хоча законодавець у ст. 8 Закону України «Про електронну комерцію» встановив обов'язок покупця, який приймає (акцептує) пропозицію іншої сторони щодо укладення електронного договору, повідомити про себе інформацію, необхідну для його укладення, малоімовірно видається можливість встановлення, наприклад, дієздатності особи, яка буде укладати такий договір.

Слід зазначити, що завдяки стрімкому розвитку комунікаційних технологій та з появою в цивільному обороті нових видів товарів, нових типів договорів і різноманітністю способів їх укладення, спостерігається підвищений інтерес до укладання договору роздрібної купівлі-продажу. Правила про роздрібну купівлю-продаж володіють обов'язковим характером і в першу чергу спрямовані на забезпечення інтересів споживачів, яких законодавець визначає як «слабку сторону», а для їх захисту слугують норми не тільки ЦК України, але також і законодавство про захист прав споживачів [5].

Отже, лібералізація законодавства в сфері регулювання електронного цифрового підпису, на нашу думку, має провадитися шляхом відмови від зайвих вимог до центрів сертифікації ключів та акредитованих центрів сертифікації ключів, які стримують розвиток відповідного ринку послуг в Україні та сприяють встановленню занадто високих цін,

які є надмірними для більшості продавців, що мають намір здійснювати електронну комерцію. Також вбачається необхідним запровадження принципу транскордонної інтероперабельності електронних цифрових підписів, передусім, через запровадження прийнятих у всьому світі стандартів криптографічного захисту інформації. Також вважаємо, що одночасне існування засвідчувальних центрів, центрального засвідчувального органу та контролюючого органу призводить до дублювання функцій у сфері надання електронних цифрових підписів, і лібералізація правового регламентування має полягати, зокрема, саме в звуженні кола перевіряючих органів.

Список використаної літератури:

1. Козьє Д. Электронная коммерция / Д. Козьє: пер. с англ. — М.: Издательско-торговый дом «Русская Редакция», 1999. — 288 с.
2. Цивільне право України: курс лекцій. У 6-ти т. Т. 5. Кн. 2. Договірне право: Ч. 1. Загальні положення та договори на передачу майна у власність / Р.Б.Шишка (керівник авт.кол.), Є.О. Мічурін та ін.; За ред. Р.Б. Шишки. — Харків: Еспада, 2006. — 336 с.
3. Степанов В.С. Договоры в сети Интернет: теория и практика / В.С. Степанов // Цивилистические записки. Выпуск 2. — М.: Статут, 2002. — 330 с.
4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 40-44. — Ст. 356.
5. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII // ВВР. — 1991. — № 30. — Ст. 379.

ПРИТУЛЯК В. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

СИСТЕМА АВТОМАТИЗОВАНОГО АРЕШТУ КОШТІВ ЗА ПРОЕКТОМ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ГОСПОДАРСЬКОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ, ЦИВІЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ, КОДЕКСУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА УКРАЇНИ ТА ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ»

Україні є демократичною та правовою державою, в якій діє принцип верховенства права. Ефективний судовий захист прав, свобод та інтересів особи, реалізація якого є неможливою без втілення принципу